



BELÜGYMINISZTERIUM

FARKASNÉ DR. GASPARICS EMESE
Önkormányzati Helyettes Államtitkár

dr. Juhász Tünde úrnő részére
kormány megbízott
Csongrád Megyei Kormányhivatal
Szeged

Tárgy: Szakmai vélemény
Iktatószám: BM/13120-2/2014.
Ügyintéző: dr. Győrpál Elemér
Telefon: 441-1198
E-mail: elemer.gyorpal@bm.gov.hu

Tisztelt Kormány megbízott Asszony!

A 2014. évi helyhatósági általános választásokat követően a képviselők, polgármesterek tevékenységének megkezdésével összefüggően a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvényt (Mötv.) és más jogszabályokat érintően önkormányzati államtitkár úrhoz intézett jogértelmezést igénylő kérdéseikkel kapcsolatos szakmai véleményünkről az alábbiakban tájékoztatom.

I. Az Mötv. 38. § (4) bekezdésében előírt köztartozásmentes igazolás.

1. A nem képviselő bizottsági tagok esetében alkalmazni kell-e a képviselők tekintetében előírt rendelkezést.

Amint arra levelükben is hivatkoznak az Mötv. a méltatlanság tekintetében nem tesz különbséget a bizottság képviselő és nem képviselő tagjai tekintetében:

„40. § (3) A képviselő-testület bizottságának nem képviselő tagjára az önkormányzati képviselőkre vonatkozó méltatlansági szabályokat kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a képviselő-testület köteles a méltatlansági feltételek beálltát követő ülésén az érintett bizottsági tagságát megszüntetni. A képviselő-testület döntése ellen jogorvoslatnak helye nincs.”

Előbbiekre tekintettel egyetértünk azzal az álláspontjával, hogy a nem képviselő bizottsági tagok esetében is alkalmazni kell az Mötv. 38. (4) bekezdésében írt rendelkezést. Tehát nekik is igazolniuk kell a képviselő-testületnél a köztartozásmentes adózói adatbázisba történt felvételüket.

Az Möt. 75. § (2) bekezdése a nem képviselő-testületi tagok közül választott polgármester tekintetében a következőkről rendelkezik:

„(2) Azon alpolgármester, akit nem a képviselő-testület tagjai közül választottak, nem tagja a képviselő-testületnek, a polgármestert a képviselő-testület elnökeként nem helyettesítheti, de a képviselő-testület ülésén tanácskozási joggal részt vehet. A nem a képviselő-testület tagjai közül választott alpolgármester jogállására egyebekben a képviselő-testület tagjai közül választott alpolgármesterre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.”

Míg a 79. § (2) bekezdése az alpolgármesterre vonatkozó szabályokra nézve az alábbiakat mondja ki:

„(2) A polgármester, a megyei közgyűlés elnöke, a főpolgármester jogállására vonatkozó szabályokat az alpolgármesterre, a megyei közgyűlés alelnökére és a főpolgármester-helyettesre is megfelelően alkalmazni kell.”

Mindezekre tekintettel álláspontunk ugyancsak egyező a levelükben írt véleményünkkel. A nem képviselő-testületi tagok közül választott alpolgármesternek is igazolnia kell a képviselő-testület előtt a köztartozásmentes adózói adatbázisba történt felvételét.

2. Az önkormányzatokkal szemben fennálló köztartozás számon kérésének lehetősége.

Az Möt. a méltatlansági követelmények megfogalmazásakor alapvetően a bizalomra és a felelősségtudatra építkezve végezte el a szabályozást. Azt kívánja tudatosítani, hogy a képviselőket, polgármestereket nagyfokú felelősség terheli a közbizalom fenntartása tekintetében. Amint az az összeférhetlenségre – mely eltagadása a méltatlanság egyik esete – vonatkozó szabályok általános elveként is megfogalmazódik: „...a képviselő nem folytathat olyan tevékenységet, amely a feladatai ellátásához szükséges közbizalmat megingathatja..”.

Ebből következően elsődlegesen a képviselő kötelezettsége, hogy amennyiben vele szemben a méltatlansági helyzet beállt, úgy azt a képviselő-testületnek jelezze.

A törvény ezen túl azokban az esetekben, amikor megfelelő nyilvántartás, vagy adatszolgáltatásra kötelezhető szerv adott, elrendeli a nyilvántartásból való adatszolgáltatást, vagy e szerv jelentési kötelezettségét. (pl.: köztartozásmentes adatszolgáltatás, NAV részéről tájékoztatás a köztartozásmentes nyilvántartás feltételeinek meg nem felelésről, bíróság tájékoztatási kötelezettsége büntető ítéletről) Az ezzel járó terhek elemzésénél azonban tekintettel volt arra, hogy azok az elérendő célokkal arányosak legyenek.

Olyan esetekben tehát, amikor ilyen nyilvántartás nem áll rendelkezésre (pl.: nincs önkormányzati tartozások országos nyilvántartása), vagy az elérendő célhoz képest túl nagy adatszolgáltatási terhet jelentene a kötelező adatszolgáltatás (pl.: közel húszezer érintett esetében mintegy 3200 önkormányzat részéről adóigazolás kiállítása), a jogalkotó eltekintett az ilyen jellegű kontroll működtetéséről. Bízva az érintettek felelősségérzetében, továbbá a társadalom azon egészséges ellenőrző mechanizmusában, mely előbb-utóbb felszínre hozza a képviselő visszás (méltatlan) magatartását, ezért nem szabályozta e tekintetben a kötelező igazolást. Ezzel szemben

súlyosabb szankciót határozott meg a méltatlanság esetére, mivel annak beálltakor nincs mód az érintett részéről reparációra. A méltatlan személy megbízását a képviselő-testület határozatával köteles megszüntetni.

Előbbiekre tekintettel a jelenlegi szabályozásnál részletesebb eljárási előírásokat az önkormányzatokkal szembeni esetleges köztartozások igazolása érdekében nem látunk szükségesnek.

3. Mi az eljárás, ha a képviselő nem, vagy nem a törvényben megadott harminc napon belül kérelmezte a köztartozásmentes adatbázisba való felvételét?

A törvény e kötelezettség tekintetében ugyancsak az érintett felelősségének elvén alapul. A köztartozásmentes igazolás beszerzése alapvetően az ő érdeke. Ennek elősegítése, az eljárás előmozdítása érdekében határoz meg egy harminc napos határidőt a kérelem benyújtására (Mötv. 38. § (4) bek.). Ennek a határidőnek az elmulasztása véleményünk szerint azonban nem jár érdemi jogkövetkezménnyel (nem utasíthatja el a NAV a kérelmet, nem indítható meg a méltatlansági eljárás).

Álláspontunk ez esetben is megegyezik az Önök következtetésével. Ha az érintett a kérelem késedelmes benyújtása ellenére 2014. december 31-ig igazolni tudja a köztartozásmentes adózási adatbázisba történt felvételét, úgy vele szemben nem indítható méltatlansági eljárás.

4. Milyen módon igazolható a köztartozásmentes adatbázisba történt felvétel?

Az Mötv. a köztartozásmentes adózási adatbázisban szereplés igazolása tekintetében a következők szerint rendelkezik:

*„38. § (4) Az önkormányzati **képviselő** megválasztásától számított harminc napon belül **köteles kérelmezni felvételét** az adózási rendjéről szóló törvényben meghatározott köztartozásmentes adózási adatbázisba (a továbbiakban: adatbázis). Az önkormányzati képviselő az adatbázisba történő felvételére irányuló kérelme benyújtásának hónapját követő hónap utolsó napjáig **köteles** a képviselő-testületnél **igazolni** az adatbázisba való felvételének megtörténtét. Amennyiben az állami **adóhatóság** az adatbázisba történő felvételt követően megállapítja, hogy az önkormányzati képviselő az adatbázisba történő felvétel feltételeinek nem felel meg, **az adatbázisból törli, amelyről írásban értesíti a képviselő-testületet és a kormányhivatalt.**”*

A fenti rendelkezések az érintettnek két kötelezettséget írnak elő. Egyfelől az adóhatóságnál köteles kérelmezni az adatbázisba történő felvételét. A megfogalmazásból kitűnik, hogy kérelemmel egy adóigazgatási (hatósági) eljárást kezdeményez (nyilvántartásba vétel), melyből következik, hogy az adóhatóságnak a kérelem tekintetében el kell járnia. Döntenie kell a felvétel vagy elutasítás kérdésében. Erről a kérelmezőt értesítenie kell.

Másfelől az érintett a képviselő-testületnél köteles igazolni a felvétel megtörténtét. Ezt csak az adóhatóság döntésével, vagy arról kiadott hiteles másolattal teheti meg. A törvény ugyanis határozottan előírja az igazolás kötelezettségét, és nem engedi meg

ehelyett az érintett részéről ilyen tartalmú nyilatkozat tételét, és a testület részéről annak elfogadását.

Előbbiek következnek abból is, hogy az igazolás elmaradásának, vagy az érintett számára nem kedvező tartalmának súlyos következményét – a megbízás megszüntetésének kötelezettségét – határozza meg a törvény. Garanciális jelentőségű ezért, hogy csak a nyilvántartást vezető hatóság igazolása alapján kerülhessen sor mind az adatbázisba történt felvétel képviselő-testületnél történő igazolására, mind pedig a érintett adatbázisból való törléséről a testület tájékoztatására.

Az adatbázis nyilvánossága ellenére e kötelezettség teljesítésének nem tekinthetjük a NAV igazoláson kívüli – akár az adatbázison alapuló – informálódást, tájékozódást.

II. Településrészi önkormányzatra vonatkozó Mötv. szabályok módosítása.

Javaslatukban indokoltnak tartanák a településrészi önkormányzatra vonatkozó szabályozás akként történő módosítását, hogy ne legyen kötelező előírás a tagok tekintetében a képviselői többség. Ezt azzal támasztják alá, hogy a településrészen lakók nagyobb arányú bevonásával hatékonyabb lehetne a településrészi képviselete.

A településrészi önkormányzat funkciójáról az Mötv. a következők szerint fogalmaz:

„62. § (1) A képviselő-testület - szervezeti és működési szabályzatában meghatározottak szerint - valamely településrészi sajátos érdekeinek képviseletére településrészi önkormányzatot (részönkormányzat) hozhat létre települési képviselőkből és más, az adott településrészen élő választópolgárokból.”

Ugyanakkor a településrészi önkormányzat funkciója teljes körű értelmezésekor a törvény más szakaszaira is figyelemmel kell lenni. Különösen:

„41. § (2) Az önkormányzati feladatok ellátását a képviselő-testület és szervei biztosítják. A képviselőtestület szervei: a polgármester, a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke, a képviselő-testület bizottságai, a részönkormányzat testülete, a polgármesteri hivatal, a megyei önkormányzati hivatal, a közös önkormányzati hivatal, a jegyző, továbbá a társulás.

(4) A képviselő-testület - e törvényben meghatározott kivételekkel - hatásköreit a polgármesterre, a bizottságra, a részönkormányzat testületére, a jegyzőre, a társulására ruházhatja át. E hatáskör gyakorlásához utasítást adhat, e hatáskört visszavonhatja.

A fent idézettekben kitűnik, hogy a településrészi érdekképviseleten túl van egy átfogóbb feladata is a részönkormányzatnak, mégpedig, mint a képviselő-testület szerve közreműködik az önkormányzati feladatok ellátásában. Erre tekintettel a képviselő-testület a hatáskörét is átruházhatja (kivéve önkormányzati hatósági hatáskör, Mötv. 62. § (3) bek.) a részönkormányzatra. Mindezekre figyelemmel a jogalkotó a részönkormányzat tevékenységét olyannak minősítette – hasonlóan a bizottságokhoz –, mely csak megfelelő felelősségi követelmények érvényesülése mellett teljesíthető. Ezért szabályozta összetételének, továbbá szervezetének,

működésének kérdéseit is utaló jelleggel, a bizottságokra vonatkozó rendelkezések alkalmazásának előírásával. Ebből következően tehát, mint a bizottságok esetében, a választott képviselőknek kell nagyobb számban lenni a részönkormányzatban.

Megjegyezzük, hogy a részönkormányzat tagjainak létszámára vonatkozóan a törvény nem tartalmaz kötelező előírást. Azt az önkormányzat az SZMSZ-ében szabadon határozza meg. A testület tehát – ha nagyobb számban kívánja bevonni a településrészi testületbe a településrészen élőket – a hatékonyság, arányosság, költségtakarékosság szem előtt tartása mellett (és a törvényi követelményeket megtartva) a részönkormányzat létszámát úgy alakíthatja, hogy a választók által igényel érdemibb településrészi képviseletre is lehetőség nyíljon.

Mindezek alapján nem tartjuk indokoltnak a településrészi önkormányzatokra vonatkozó Möt. szabályozás módosításának kezdeményezését.

III. A polgármesterek foglalkoztatásával kapcsolatos Kttv. szabályok értelmezése.

Előre kívánjuk bocsátani, hogy – amint az Önök előtt is ismert – az Möt. 73. §-a alapján a polgármesterek foglalkoztatási jogviszonyával összefüggő Möt.-ben írt szabályokon kívüli egyéb rendelkezéseket a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. Törvény állapítja meg. Ennek szükséges módosítása folyamatban van. A törvény előkészítése az Igazságügyi Minisztérium kompetenciájába tartozik.

Tekintettel arra, hogy a törvény-tervezet már túljutott a kormányzati előkészítő szakaszon, benyújtásra került a parlament elé, így javaslataik megvitatásra nem terjeszthetők elő. Ezért a javaslataik, valamint a törvénytervezet javaslatokkal érintett rendelkezéseinek szakmai véleményezésére nem kívánunk kitérni.

IV. Alpolgármester lehet-e a képviselő-testület bizottságának a tagja?

A kérdés megválaszolásával kapcsolatosan a levelükben hivatkozott Möt. rendelkezések kiinduló pontként való figyelembe vételével egyetértünk. Az Möt. egyértelműen szabályozza, hogy „Nem lehet a bizottság elnöke vagy tagja a polgármester” (58. § (1) bek. utolsó mondat). Továbbá a 79. § (2) bekezdésében kimondja: „A polgármester, a megyei közgyűlés elnöke, a főpolgármester jogállására vonatkozó szabályokat az alpolgármesterre, a megyei közgyűlés alelnökére és a főpolgármester-helyettesre is megfelelően alkalmazni kell.”

Egyértelműen következik az előzőekből – az Önök álláspontjával is egyezően –, hogy az alpolgármester sem lehet bizottság elnöke vagy tagja.

V. A bizottságok külsős tagjainak kell-e vagyonyilatkozatot tenni?

Az önkormányzatok működésének alapvető szabályait az Alaptörvény, valamint az Möt. határozza meg. A feltett kérdés értelmezése során is e jogszabályokból kell kiindulni.

A képviselőnek az Möt. 39. §-ában írtak szerint vagyonyilatkozatot kell tenni:

„(1) Az önkormányzati képviselő megválasztásától, majd ezt követően minden év január 1-jétől számított harminc napon belül a 2. melléklet szerinti vagyonyilatkozatot köteles tenni. Az önkormányzati képviselő saját vagyonyilatkozatához csatolni köteles a vele közös háztartásban élő házas- vagy élettársának, valamint gyermekének (e § tekintetében együtt: hozzátartozó) a melléklet szerinti vagyonyilatkozatát.”

A bizottság nem képviselő bizottsági tagjáról pedig az Möt. 57. §-a rendelkezik:

„(1) A bizottság tagjává nem önkormányzati képviselő tag is választható. A nem önkormányzati képviselő tag jogai és kötelezettségei a bizottság ülésein megegyeznek az önkormányzati képviselő bizottsági tag jogaival és kötelezettségeivel.”

Következésképpen képviselt álláspontunk, hogy a bizottságok nem képviselő tagjait nemcsak a képviselővel azonos jogok illetik, hanem azonos kötelezettségek is terhelik. Ezt támasztják alá a törvény 40. §-ában a nem képviselő bizottsági tagokkal kapcsolatosan az összeférhetlenség, a méltatlanság, a díjazás tekintetében írt, a képviselővel azonos kötelezettségek és jogok, melyek szorosan összefüggnek a vagyonyilatkozat tételi kötelezettséggel. Ebből következően a bizottság nem képviselő tagjai is vagyonyilatkozat tételre kötelezettek.

Álláspontunk szerint, ezen általános jelleggel értelmezett kötelezettségen túl e tekintetben konkrét rendező szabályként lehetne figyelembe venni a levelükben is hivatkozott, az egyes vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségekről szóló 2007. évi CLII. Törvény 3. § (3) bekezdés ea) pontjában írt feladatokhoz kötődő vagyonyilatkozat tételi kötelezettséget a nem képviselő bizottsági tag esetében is.

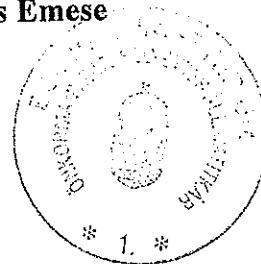
Jelezni kívánom, hogy a levelével kapcsolatos szakmai véleményünket a Miniszterelnökségnek, Kovács Zoltán államtitkár úrnak is megküldjük.

Tájékoztatom, hogy levelem szakmai véleményét jelentő része az Alkotmánybíróság 60/1992.(XI.17.) AB. határozata értelmében joghatás kiváltására nem alkalmas, kötelező erővel nem bír.

Budapest, 2014. november 24. „

Üdvözlettel:


Farkasné dr. Gasparics Emese





CSONGRÁD MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: CSB/01/ 7541/2014.
Ügyintéző: dr. Csongrádi Helga
Tel.: 06-62-562-687

Tárgy: tájékoztatás kérése a helyi önkormányzatok
működésével kapcsolatos kérdésekről

Pogácsás Tibor Államtitkár Úrnak
Önkormányzati Államtitkárság

Belügyminisztérium

Budapest

BELÜGYMINISZTERIUM	
Önkormányzati Módszertani Főosztály	
Iktatás időpontja:	2014 NOV 17.
Iktatószám:	37
Ügyintéző neve:	dr. Csongrádi Helga
Mellékletek száma:	1

Tisztelt Államtitkár Úr!

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2014. évi általános választását követően az önkormányzatoktól számos megkeresés érkezett/érkezik hivatalunkhoz a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) néhány rendelkezésének értelmezésére, illetve szabályozás hiányában egyes felmerült kérdések mikénti rendezésére vonatkozóan.

Az alábbiakban leírt elvi jogértelmezési kérdések megválaszolásához ezúton kérem. Államtitkár Úr szíves közreműködését!

I.

Az Möt. 38. § (4) bekezdése értelmében az önkormányzati képviselő a megválasztásától számított harminc napon belül köteles kérelmezni felvételét az adózás rendjéről szóló törvényben meghatározott köztartozásmentes adózási adatbázisba (a továbbiakban: adatbázis). Az önkormányzati képviselő az adatbázisba történő felvételére irányuló kérelme benyújtásának hónapját követő hónap utolsó napjáig köteles a képviselő-testületnél igazolni az adatbázisba való felvételének megtörténtét. Amennyiben az állami adóhatóság az adatbázisba történő felvételt követően megállapítja, hogy az önkormányzati képviselő az adatbázisba történő felvétel feltételeinek nem felel meg, az adatbázisból törli, amelyről írásban értesíti a képviselő-testületet és a kormányhivatalt."

1./

A fenti jogszabályhellyel összefüggésben kérdésként merült fel, hogy alkalmazni kell-e ezen rendelkezést a nem a képviselő-testület tagjai közül választott alpolgármester, és a nem képviselő bizottsági tagok esetében.

Az Möt. 40. § (3) bekezdése alapján a képviselő-testület bizottságának nem képviselő tagjára (a továbbiakban: külsős bizottsági tag) az önkormányzati képviselőkre vonatkozó méltatlansági szabályokat kell alkalmazni. Az Möt. a méltatlansági szabályozás keretein belül rendelkezik a köztartozásmentes adózási adatbázisba való felvételi kötelezettségről, így

véleményem szerint ezt a szabályt alkalmazni szükséges a külsős bizottsági tagok vonatkozásában is.

A nem a képviselő-testület tagjai közül választott alpolgármester (a továbbiakban: külsős alpolgármester) tekintetében az Mötv. 75. § (2) bekezdése alapján alkalmazni kell a képviselő-testület tagjai közül választott alpolgármesterre vonatkozó szabályokat. Emellett az Mötv. 79. § (2) bekezdése a polgármesterre vonatkozó szabályok általános alkalmazását rendeli el az alpolgármester – így a külsős alpolgármester – vonatkozásában. Mivel mind a polgármester, mind a képviselő alpolgármester köteles felvételét kérelmezni a köztartozásmentes adózói adatbázisba, ezen kötelezettség alól nem mentesülhet a külsős alpolgármester sem.

2./

Az Mötv. 38. § (1) bekezdés d) pontja alapján méltatlansági oknak minősül, ha a képviselőnek az állammal, önkormányzattal szemben köztartozása áll fenn, és ezt megszabott időn belül nem rendezzi.

Kérdésünk, hogy mivel az állami adóhatóságnál történő köztartozásmentes adózói adatbázisba való felvétellel csak az állam felé fennálló tartozások hiányáról szerez tudomást az önkormányzat, hogyan kérhető számon (bármely) önkormányzattal szemben fennálló tartozás igazolása, illetőleg annak elmaradása?

Az Mötv. 38. § (2) bekezdése alapján ugyan az önkormányzati képviselő köteles a köztartozás fennállásáról tájékoztatni a képviselő-testületet és a kormányhivatalt, nem található azonban szabály arra nézve, hogy amennyiben a képviselő ezen kötelezettségét elmulasztja, milyen szankcióval sújtható, és egyáltalán hogyan szerezhet tudomást a képviselő-testület (és a kormányhivatal) a mulasztás tényéről.

A gyakorlatban felmerült, hogy az adott önkormányzat jegyzője adóhatóságként hivatalból tudomással bír az önkormányzati képviselő adott településen fennálló tartozásairól.

Álláspontom szerint a jegyző a képviselő-testület döntései és működése tekintetében a törvényesség öre ugyan [Mötv. 81. § (3) bekezdés e) pont], de ez az egyes képviselők tevékenységére nem terjed ki. Adóhatóságként pedig az adótitkot természetesen meg kell tartania, így a képviselő-testület figyelmét nem hívhatja fel a méltatlansági ok fennállására. Az adatot csak a már megindult méltatlansági eljárás keretében kapott, jogszerű megkeresésre adhatja ki. (Természetesen indokolt a testületi ülésen általános jelleggel felhívni a résztvevők figyelmét az önkormányzati adótartozást méltatlansági oknak nyilvánító szabályra.)

Felmerülhet továbbá, hogy az érintett képviselőnek más települési önkormányzatnál van köztartozása, így arról a „saját” önkormányzat jegyzőjének sem lehet tudomása.

A fentiekre tekintettel javasoljuk az önkormányzattal szemben fennálló köztartozással kapcsolatos eljárásnak a szabályozását az Mötv.-ben.

3./

Kérdésként merült fel, mi a követendő eljárás abban az esetben, ha az önkormányzati képviselő nem, vagy nem a törvényben megadott harminc napon belül kérelmezte az adatbázisba való felvételét.

Álláspontom szerint a törvényben megadott harmincnapos határidő elteltét követően (2014. november 11. után) az önkormányzat, illetőleg a jegyző felhívhatja az érintett képviselőt, miszerint nyilatkozzon arról, hogy kérelmezte-e az adatbázisba történő felvételét. Önmagában azonban a kérelem benyújtásának elmulasztása nem jár jogkövetkezménnyel, tekintettel arra, hogy az adatbázisba való felvétel megtörténtének igazolására a törvény értelmében a kérelem benyújtásának hónapját követő hónap utolsó napjáig van lehetőség. Véleményem szerint, amennyiben a képviselő 2014. november 11. napját követően adja be a kérelmét, de 2014. december 31-ig igazolni tudja az adatbázisba való felvétel megtörténtét, úgy nem indokolt a méltatlansági jogkövetkezmény alkalmazása.

4./

Több önkormányzattól érkezett kérdés azzal kapcsolatban, hogy az önkormányzati képviselő milyen módon tudja igazolni a köztartozásmentes adózói adatbázisba való felvétel megtörténtét.

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 85/A. § (8) bekezdése rendelkezik a köztartozásmentes adózói minőségről szóló igazolás tartalmáról. A köztartozásmentes adózói adatbázis egyebekben az állami adóhatóság honlapján közzétett, nyilvános adatbázis, amelyből adószám alapján kereséssel lekérhető bármely személy adata.

Álláspontom szerint az Möt. 38. § (4) bekezdésében foglalt igazolási kötelezettségének az önkormányzati képviselő nem kizárólag a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által az Art. 85/A. § (8) bekezdése szerint kiadott igazolással tehet eleget. Az igazolási kötelezettség egyéb módon, így például a NAV által készített hitelesített másolattal, vagy az önkormányzati képviselő nyilatkozatával – miszerint a nyilvánosan elérhető adatbázisban szerepel – is teljesíthető.

II.

Az Möt. 62. § (4) bekezdése alapján a településrészi önkormányzatokra a bizottságokra vonatkozó rendelkezéseket alkalmazni kell, így a településrészi önkormányzati képviselő-testület elnökét és tagjainak több mint felét az önkormányzati képviselők közül kell választani. (Möt. 58. § (1) bekezdése)

A településrészi önkormányzatok létrehozásának deklarált célja a településrész sajátos érdekeinek képviselete. A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvényben a korábbi szabályozás a településrészi önkormányzat összetételét illetően kizárólag arról rendelkezett, hogy a képviselő-testület elnökének az önkormányzati képviselők közül kell kikerülnie. Ennek megfelelően a korábbi gyakorlat alapján a részönkormányzatok képviselő-testületeiben az adott városrészt képviselő önkormányzati képviselők mellett többségükben „civiliek” vettek részt. Amennyiben azonban a testületben önkormányzati képviselői többséget kell kialakítani, ez a helyi érdekeket megjelenítő választópolgárok kizorolását fogja eredményezni.

Indokoltnak tartanám az Möt. településrészi önkormányzatok képviselő-testületeinek összetételére vonatkozó szabályainak módosítását olyképpen, hogy a képviselő-testület elnökén túl a helyi önkormányzat szabadon dönthessen a településrészi önkormányzat összetételéről.

III.

A 2014. október 12-i önkormányzati választásokat követően megtartott alakuló ülésekről készült képviselő-testületi jegyzőkönyvek törvényességi felügyeleti vizsgálata során merült

fel a főállású polgármesterek idegennyelv-tudási pótlékát (a továbbiakban: nyelvpótlék) érintő alábbi kérdés.

1./

Az Möt. nem tartalmaz szabályozást a nyelvpótlék vonatkozásában. Az Möt. 73. §-a rögzíti, hogy a polgármesteri tisztség ellátásával kapcsolatos egyéb rendelkezéseket a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény (a továbbiakban: Kttv.) állapítja meg.

A nyelvpótlékkal kapcsolatos szabályokat a Kttv. 141. §-a tartalmazza. Kérdésként merül fel, hogy a főállású polgármesterek az Möt. és a Kttv. hivatkozott előírásainak együttes értelmezése alapján jogosultak-e megválasztásuk napjától, azaz 2014. október 12-től nyelvpótlékra, amennyiben idegennyelv-tudásukat az államilag elismert nyelvvizsga eredményét igazoló bizonyítvánnyal vagy azzal egyenértékű okirattal igazolni tudják. Álláspontunk szerint a foglalkoztatási jogviszonyban álló polgármesterek vonatkozásában alkalmazandóak a Kttv. 141. §-ában rögzített rendelkezések.

2./

További kérdésként merül fel, hogy abban az esetben, ha a főállású polgármester jogosult a Kttv. 141. §-a szerinti nyelvpótlékra, hogyan értelmezendő helyesen az Möt. 71. § (6) bekezdésében szabályozott költségtérítés mértéke.

A nyelvpótlék a Kttv. 131. § (2) bekezdése értelmében az illetmény része. Az Möt. 71. § (6) bekezdése pedig arról rendelkezik, hogy a főállású polgármester havonta az illetményének 15 %-ában meghatározott összegű költségtérítésre jogosult. A hivatkozott jogszabályi előírások alapján felmerül a kérdés, hogy a főállású polgármester költségtérítése az Möt.-ben szabályozott illetmény (alapilletmény, illetmény-kiegészítés, vezetői illetménypótlék) 15 %-ának megfelelő összeg, vagy az Möt.-ben szabályozott illetmény és a Kttv. alapján járó idegennyelv-tudási pótlék együttes összege 15 %-ának megfelelő összeg.

3./

Jogértelmezési nehézséget jelentenek a fentiekén túl a Kttv. módosítására benyújtott T/1767. számú törvényjavaslatban olvasható egyes tervezett módosítások, feltéve, ha azok a törvényjavaslatban foglaltak szerint kerülnek a parlament által elfogadásra.

A törvényjavaslat értelmében a Kttv. kiegészülne a 225/L. §-sal, amely § pontosan rögzítené, hogy a Kttv. mely rendelkezéseit kell alkalmazni a polgármester foglalkoztatási jogviszonyára. A felsorolásban szerepel a Kttv. 141. §-a, azonban a törvényjavaslat 25. §-a alapján a Kttv. 225/L. §-a - a törvényjavaslat elfogadása esetén - nem lesz alkalmazandó a 2014. október 12. napján megválasztott polgármesterekre, alpolgármesterekre. Álláspontom szerint a tervezett szabályozás törvényességi aggályokat vethet fel abban az esetben, ha a 2014. október 12. napján megválasztott polgármesterekre a szabályozás nem fog vonatkozni, ellenben a törvény hatályba lépését követően megtartott időközi polgármester választáson nyertes polgármesterekre igen.

Megjegyezni kívánom továbbá, hogy több kérdést is felvet a törvényjavaslat 25. §-a, amely a (közszolgálati tisztviselőkről szóló törvénnyel összefüggő átmeneti, módosuló és hatályát veszítő szabályokról, valamint egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló) 2012. évi V. törvénybe [a továbbiakban: KttvÁ.] építene be egy 19/L. §-t a következő szöveggel:

„19/I. § A Kttv.-nek az egyes jogállási törvények módosításáról szóló 2014. évi ... törvénnyel megállapított 225/A-225/C. §-át, 225/H. §-át, valamint 225/J-225/K. §-át a 2014. október 12-én megválasztott polgármesterekre, alpolgármesterekre is alkalmazni kell.”

- A rendelkezésben szereplő „a 2014. október 12-én megválasztott polgármesterekre, alpolgármesterekre” kifejezés nem helytálló, mert az alpolgármesterek megválasztására nem a választás napján, hanem jellemzően az alakuló (vagy azt követő) ülésen került sor. Így a felsorolt §-okat az alpolgármesterekre egyáltalán nem lehetne alkalmazni. Ehelyett javaslom az „a 2014. október 12-én megválasztott polgármesterekre és ezt követően megválasztott alpolgármesterekre” kifejezés beépítését a törvényjavaslat 25. §-ában szereplő KttvÁ. 19./I. §-ába.
- A beépítendő rendelkezés célja (a törvényjavaslat részletes indokolása szerint) az lenne, hogy a megjelölt új Kttv.-szakaszok visszamenőleg, már a 2014. október 12-i önkormányzati választások napjától alkalmazandóak legyenek. Azonban önmagában azzal, hogy a már megválasztott polgármesterekre, alpolgármesterekre is alkalmazni kell az adott rendelkezéseket, még nem válna ténylegesen lehetővé a visszamenőleges alkalmazás. Így továbbra is rendezetlenek maradnának a 2014. október 12. és a törvény majdani hatálybalépése közötti időszakra vonatkozó kérdések. Az indokolásban megfogalmazott jogalkotási cél megvalósulása érdekében az „alkalmazni kell” szövegrész helyébe a „visszamenőleg alkalmazni kell” szöveg beépítését javaslom.
- A rendelkezés nem sorolja fel az alkalmazandó szabályok között a Kttv. (szintén e törvényjavaslat által beépítendő) 225/D. §-át, így nem teszi lehetővé végkielégítés kifizetését a 2014. október 12-én megválasztott, de a törvénymódosítás hatálybalépésekor már hivatalban nem levő polgármesterek részére. Ez azt eredményezné, hogy míg egy október 12-én leváltott polgármester (akár akkor is, ha csak két éve látta el a tisztséget) kap végkielégítést, addig az, akit újraválasztottak, de azóta (bármilyen okból) lemondott, bármennyire régóta volt polgármester, nem részesül végkielégítésben. Természetesen az is aggályos lenne, ha az önkormányzatot egy visszamenőleg alkalmazandó módosítással köteleznék végkielégítés kifizetésére a törvény. Ennek az ellentmondásnak a feloldására a következő bekezdéssel javaslom kiegészíteni a KttvÁ.-ba beépítendő 19/I. §-t:

„(2) A Kttv.-nek az egyes jogállási törvények módosításáról szóló 2014. évi ... törvénnyel megállapított 225/D. §-át azzal az eltéréssel kell a 2014. október 12-én megválasztott polgármesterre és ezt követően megválasztott alpolgármesterre visszamenőleg alkalmazni, hogy amennyiben a jogviszony megszűnésére e rendelkezés hatálybalépését megelőzően került sor, akkor a képviselő-testület jogosult dönteni a végkielégítésről.”

IV.

A képviselő-testületek működését érintően több kérdés érkezett hivatalomhoz arra vonatkozóan, hogy az alpolgármester lehet-e a képviselő-testület bizottságának tagja.

A polgármester esetében az Möt. 58. § (1) bekezdése tiltja, hogy bizottság elnöke vagy tagja legyen. Ennek magyarázata, hogy a polgármester felügyeleti típusú jogosítványokkal rendelkezik a bizottságok tevékenysége felett. Mivel az alpolgármester egyik elsődleges funkciója a polgármester helyettesítése, adott esetben az alpolgármester is rendelkezhet

felügyeleti jogosítványokkal a bizottságok tevékenységét érintően. Álláspontom szerint ebből következően az alpolgármester bizottságban való részvétele összeférhetetlen helyzetet eredményezne.

A fenti megállapítás az alpolgármester jogállását szabályozó rendelkezésekből is levezethető az Möt. alapján, a következők szerint: a polgármesterre vonatkozó Möt. 58. § (1) bekezdésében meghatározott tiltó szabály – bár rendszertanilag nem az összeférhetlenségi szabályok között szerepel – egyértelműen összeférhetlenségi, ezáltal jogállási szabály. A polgármesterre vonatkozó jogállási szabályokat pedig az Möt. 79. § (2) bekezdése alapján alkalmazni kell az alpolgármesterre is. Erre tekintettel az alpolgármester sem lehet bizottság tagja, elnöke.

V.

Az önkormányzati képviselők vagyonyilatkozatára vonatkozóan kérdésként merül fel, hogy az Möt.-ben rögzített alapvető rendelkezéseken túl milyen szabályokat kell rá alkalmazni. Alkalmazható-e az eljárási kérdésekre (pl. példányszám, átvétel igazolása, megőrzés részletszabályai) az egyes vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségekről szóló 2007. évi CLII. törvény [a továbbiakban: Vnytv.]? Mely rendelkezés alapján tisztázható, hogy a bizottságok külsős tagjainak kell-e az Möt. szerinti vagyonyilatkozatot tenniük? Amennyiben nem kell, helyesen értelmezzük-e, hogy a Vnytv. 3. § (3) bekezdés e) pont ea)-ed) alpontjai szerint viszont vagyonyilatkozatot kell tenniük az ott felsorolt ügyekben érintett bizottságok külsős tagjainak?

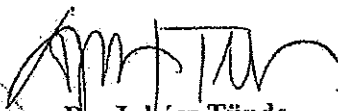

Tisztelettel kérem Államtitkár Urat, hogy a fentiekre vonatkozóan kialakított álláspontjáról hivatalomat tájékoztatni sziveskedjék.

Segítő közreműködését ezúton is köszönöm!

Tájékoztatom, hogy megkeresésem egy példányát megküldtem a Miniszterelnökségre dr. Kovács Zoltán Államtitkár Úrnak is, tekintettel arra, hogy a fővárosi és megyei kormányhivatalokról szóló 288/2010. (XII. 21.) Korm. rendelet 4. §-a értelmében a Kormány a hivatalunk irányítására, a közigazgatás-szervezésért felelős minisztert jelölte ki.

S z e g e d, 2014. november 13.

Tisztelettel:

Dr. Juhász Tünde
kormány megbízott